

F. t. l. vedr. frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien m.v.

rer ikke kan forventes at tage sig af. Det skyldes, at beskikkelse af en bistandsværge efter straffelovens § 71, stk. 1, for personer, der f.eks. anbringes i varetægtsurrogat på en psykiatrisk afdeling, ikke er obligatorisk, men kun fakultativ, sammenholdt med, at patientrådgiverordningen ikke omfatter retslige patienter.

Justitsministeriet har på den baggrund i en cirkulæreskrivelse af 25. januar 1996 til politiet og anklagemyndigheden bl.a. fastsat, at spørgsmålet om beskikkelse af en bistandsværge i almindelighed bør rejses over for retten i tilfælde, hvor den sigtede eller tiltalte under straffesagens behandling anbringes på psykiatrisk afdeling i henhold til retskendelse. I praksis vil det almindelige derfor være, at muligheden for at beskikke en bistandsværge efter straffelovens § 71, stk. 1, udnyttes i de tilfælde, hvor den sigtede eller tiltalte anbringes f.eks. i varetægtsurrogat på en psykiatrisk afdeling.

Justitsministeriet finder imidlertid, at det bør sikres, at der ikke kan forekomme tilfælde, hvor den anbragte retslige patient før dom ikke har en bistandsværge og heller ikke har mulighed for at få beskikket en patientrådgiver i tilfælde af tvangsbehandling m.v. Justitsministeriet vil derfor efter en vedtagelse af lovforslaget foretage en ændring af bekendtgørelse nr. 605 af 23. august 1990, således at psykiatrilovens bestemmelser om patientrådgivere også kommer til at gælde for retslige patienter, for hvem der undtagelsesvis ikke måtte være beskikket en bistandsværge. Det vil indebære, at en anbragt retslig patient, der ikke har en bistandsværge, vil skulle have beskikket en patientrådgiver, når den pågældende undergives tvangsbehandling, ligesom patienten efter anmodning vil skulle have beskikket en patientrådgiver i tilfælde af tvangsfiksering, anvendelse af fysisk magt eller beskyttelsesfiksering.

14. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser m.v.

Forslaget om forenkling af klageordningen, således at alle klager over brugen af tvang, herunder tvangsindlæggelse og tvangstilbageholdelse, i 1. instans indbringes for patientklagenævnet, indebærer, at patientklagenævnene vil skulle behandle et yderligere antal klagesager. Skønnet over dette antal er behæftet med betydelig usikkerhed, bl.a. fordi omfanget af tvangsansværelsen, klagefrekvensen og antallet af klager, der frafalder, påvirkes af en række faktorer, herunder forholdene på de psykiatriske institutioner, sagsbehandlingstiden, begrænsning af opsættende virkning af klage over tvangsbehandling m.v. Med disse betydelige usikkerheder skønnes det, at der som følge af lovforslaget vil skulle afgøres ca.

250-600 yderligere klagesager pr. år i landets patientklagenævn.

Lovforslaget indebærer endvidere yderligere krav til patientklagenævnenes sagsbehandling, herunder især en absolut sagsbehandlingsfrist på 7 hverdage for behandlingen af de klager, der efter lovforslaget fortsat har opsættende virkning, ligesom nævnene skal udarbejde en årsberetning. Opfyldelsen af disse krav forudsætter et øget beredskab i patientklagenævnene, antagelse af yderligere suppleanter til nævnene, styrkelse af sekretariatsfunktionen bl.a. med henblik på afrapportering m.v. Det er ligeledes behæftet med usikkerhed at vurdere de økonomiske konsekvenser af disse yderligere krav til nævnenes sagsbehandling.

På grundlag af talmateriale modtaget fra Indenrigsministeriet skønner Justitsministeriet, at de samlede merudgifter til patientklagenævnene som følge af lovforslaget vil andrage ca. 4 mio. kr.

Vedrørende udskrivningsaftaler og koordinationsplaner bemærkes, at der, jf. afsnit 7.2. ovenfor, er tale om en præcisering af almindelig gældende praksis for en god og hensigtsmæssig tilrettelæggelse af psykiatriske patienters udskrivning, sådan som dette bl.a. hidtil er sket med udskrivningskonferencer, udsendelse af udskrivningsbreve og anden nødvendig kontakt til myndigheder m.v.

Forslaget til en ny affattelse af psykiatrilovens § 2, indeholder en præcisering af målsætningen om god psykiatrisk sygehusstandard. Som nævnt i afsnit 4.3. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, har regeringen afsat en pulje på 400 mio. kr. i perioden 1997-1999 til medfinansiering af amtslige udgifter til forbedringer for psykiatriske patienter, herunder især til modernisering af psykiatriske afdelinger og hospitaler. Medfinansieringen indebærer, at den samlede værdi af de gennemførte moderniseringer m.v. bliver i størrelsesordenen 1 mia. kr.

Lovforslaget skønnes ikke i øvrigt at medføre økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige af betydning. Forslaget har endvidere ikke miljømæssige eller erhvervsøkonomiske konsekvenser og indeholder ikke EU-retlige aspekter.

15. Hørte myndigheder m.v.

Lovforslaget om revision af psykiatriloven (L 75), der bortfaldt i forbindelse med afholdelse af nyvalg til Folketinget den 11. marts 1998, blev ved fremsættelsen den 14. november 1997 sendt til høring hos følgende myndigheder m.v., der også var blevet hørt over det lovforslag, der bortfaldt ved udgangen af folketingsåret 1996-97:

Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, præsidenterne for Københavns Byret og for retterne i